Çocukluk Ya?ant?lar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocukluk Ya?ant?lar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19132

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çocukluk Ya?ant?lar? Ölçe?i (ÇYÖ), **ölçek geli?tirme** çal??malar? kapsam?nda Abdullah Manap taraf?ndan 2015 y?l?nda Türkçe konu?an popülasyonun çocukluk döneminde ya?ad??? deneyimleri retrospektif olarak ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Ölçek, bireylerin çocukluk dönemlerindeki duygusal atmosferi, ebeveyn ili?kilerini ve genel geli?imsel ortamlar?n? de?erlendirmeyi hedefler. Geli?tirme çal??mas?, ölçe?in psikolojik ara?t?rmalarda kullan?labilmesi için gerekli olan yüksek düzeyde **geçerlik** ve **güvenirlik** özelliklerine sahip oldu?unu göstermi?tir.

Bu araç, özellikle yeti?kin psikopatolojisi ile çocukluk deneyimleri aras?ndaki ili?kiyi inceleyen ara?t?rmac?lar için tasarlanm??t?r. ÇYÖ, çocukluk dönemindeki olumlu ve olumsuz ya?ant?lar? çok boyutlu bir perspektifle ele alarak, bu deneyimlerin bireyin mevcut psikolojik durumu üzerindeki etkisini anlamaya yard?mc? olmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Çocukluk ya?ant?lar?, **psikometri**, ölçek geli?tirme, retrospektif de?erlendirme, psikolojik ölçme, ebeveyn ili?kileri, duygusal ihmal.

Yazarlar

Abdullah Manap

Amaç

Çocukluk Ya?ant?lar? Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin çocukluk döneminde deneyimledikleri çe?itli ya?ant?lar?n yo?unlu?unu ve niteli?ini standardize edilmi? bir biçimde ölçmektir. Bu ölçek, Türk kültürüne özgü ba?lamlar? dikkate alarak, çocukluk dönemindeki ya?ant?lar?n yeti?kinlikteki psikolojik ve sosyal sonuçlar?n? öngörme potansiyeline sahip bir araç sunmay? amaçlam??t?r.

Ölçek, klinik ve akademik ara?t?rmalarda kullan?lmak üzere tasarlanm??t?r. Özellikle travmatik veya destekleyici çocukluk deneyimlerinin, anksiyete, depresyon ve ba?lanma stilleri gibi psikopatolojik belirtilerle olan korelasyonunu incelemek isteyen çal??malar için kritik bir ölçüm arac? sa?lamaktad?r.

Yap?

Çocukluk Ya?ant?lar? Ölçe?i, çocukluk dönemindeki deneyimlerin çok boyutlu yap?s?n? ölçen bir araç olarak tasarlanm??t?r. Ölçtü?ü temel psikolojik yap? (konstrükt), bireyin erken geli?im döneminde maruz kald??? çevresel ve ili?kisel faktörlerin öznel alg?s?d?r. Bu yap? genellikle

ARABPSYCHOLOGY.COM

a?a??daki ana boyutlar? içerecek ?ekilde kurgulanm??t?r:

Duygusal Destek ve Kabul: Ebeveynler veya birincil bak?c?lar taraf?ndan sa?lanan sevgi, ilgi ve duygusal güvenlik düzeyi.
?hmal ve ?stismar Alg?s?: Fiziksel, duygusal veya bili?sel ihmal ile istismar ya?ant?lar?n?n ?iddeti ve s?kl???.
Otonomi ve S?n?rland?rma: Çocu?un ba??ms?zl?k kazanma süreçlerinin desteklenip desteklenmedi?i veya a??r? k?s?tlay?c? bir ortamda büyüyüp büyümedi?i.

Bu boyutlar, çocukluk ya?ant?lar?n?n bireyin benlik alg?s?, ili?ki kurma biçimi ve duygu düzenleme becerileri üzerindeki uzun vadeli etkilerini incelemek için teorik bir temel olu?turmaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirme çal??mas?nda, Çocukluk Ya?ant?lar? Ölçe?i'nin ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne derece do?ru ölçtü?ünü belirlemek amac?yla çe?itli **geçerlik** çal??malar? yürütülmü?tür. Yap? geçerli?ini test etmek için Faktör Analizi yöntemleri kullan?lm??t?r.

Kapsam geçerli?i, uzman görü?leri al?narak sa?lanm??; ölçek maddelerinin ilgili konstrüktün tüm yönlerini temsil edip etmedi?i de?erlendirilmi?tir. Ölçüt ba??ml? geçerlik kapsam?nda ise, ÇYÖ puanlar?n?n, daha önce geçerli?i ve güvenirli?i kan?tlanm?? olan benzer ölçeklerle (örne?in, Çocukluk Ça?? Travmalar? Ölçekleri) anlaml? düzeyde korelasyon gösterdi?i tespit edilmi?tir. Bu durum, ölçe?in teorik beklentilerle uyumlu sonuçlar verdi?ini desteklemektedir.

Güvenirlik

Çocukluk Ya?ant?lar? Ölçe?i'nin **güvenirli?i**, yani ölçüm sonuçlar?n?n tutarl?l???, iç tutarl?l?k katsay?lar? (Cronbach Alfa) ve test-tekrar test yöntemleri kullan?larak incelenmi?tir.

?ç tutarl?l?k analizleri sonucunda, ölçe?in genelinde yüksek düzeyde bir tutarl?l?k oldu?u rapor edilmi?tir. Ölçe?in alt boyutlar? için hesaplanan Cronbach Alfa katsay?lar? genellikle 0.80 ile 0.90 aras?nda de?i?mektedir, bu da ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir. Ayr?ca, belirli bir zaman aral???yla uygulanan test-tekrar test güvenirli?i çal??mas?, ölçek puanlar?n?n zaman içinde stabil kald???n? ve ölçüm hatas?n?n dü?ük oldu?unu kan?tlam??t?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap? geçerli?ini belirlemek amac?yla, geli?tirme a?amas?nda **Faktör Analizi** (Exploratory Factor Analysis - EFA) uygulanm??t?r. Bu analiz, ölçe?in maddelerinin alt?nda yatan temel

ARABPSYCHOLOGY.COM

boyutlar? ortaya ç?karmay? hedeflemi?tir.

EFA sonuçlar?, ölçe?in birden fazla faktörden olu?tu?unu ve bu faktörlerin çocukluk ya?ant?lar?n?n farkl? yönlerini temsil etti?ini göstermi?tir. Örne?in, temel faktörlerin toplam varyans?n önemli bir yüzdesini aç?klad??? ve maddelerin faktör yüklerinin yüksek oldu?u belirlenmi?tir. Bu faktör yap?s?, ölçe?in teorik çerçevesiyle uyumlu olup, ara?t?rmac?lara çocukluk deneyimlerini ayr??t?r?lm?? boyutlar üzerinden inceleme imkan? sunmaktad?r.

Araç

Test Type: Geli?tirme Türü Psikometrik Ölçek

Format: Be?li Likert Tipi Derecelendirme (Ölçek maddelerinin yan?tlanmas?nda genellikle "Hiçbir zaman"dan "Her zaman"a uzanan bir derecelendirme kullan?l?r.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Yeti?kinler (Çocukluk ya?ant?lar?n? retrospektif olarak de?erlendiren bireyler)

Age Group: 18 ya? ve üzeri

Population Details: Ölçek geli?tirme çal??mas? genellikle üniversite ö?rencileri ve genel yeti?kin popülasyonu üzerinde gerçekle?tirilmi?tir. Detayl? popülasyon bilgisi için orijinal referansa ba?vurulmal?d?r.

Test Methodology: Bireysel öz-bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanan ka??t-kalem veya dijital anket format?.

Anahtar Kelimeler

Öz-bildirim, psikolojik test, Abdullah Manap, duygusal geli?im, çocukluk travmalar?, geçerlik ve güvenirlik.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: abdullahmanap@gmail.com

Correspondence Address: ?leti?im e-posta adresi üzerinden sa?lanmaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in kullan?m? için gerekli **izinler** ve telif haklar?, sorumlu yazar **Abdullah Manap** ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilerek ö?renilmelidir. Ölçek, akademik bir makale kapsam?nda yay?mland??? için ticari olmayan ara?t?rmalarda kullan?m ?artlar? genellikle yazar?n iznine tabidir. Ölçe?in geli?tirildi?i ve ilk kez yay?mland??? **Test Y?l?** 2015'tir. Ölçek için belirlenmi? bir **ücret** bilgisi orijinal kaynakta yer almamaktad?r.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: cocukluk-yasantilari-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Manap, A. (2015). Çocukluk Ya?ant?lar? Ölçe?i'nin geli?tirilmesi: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Uluslararas? Sosyal Ara?t?rmalar Dergisi, 8*(41), 822-826.

Çocukluk Ya?ant?lar? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Çocukluk Ya?ant?lar? Ölçe?i'nin orijinal maddeleri bu kaynakta sa?lanmam??t?r. Maddeler, yukar?da belirtilen Manap (2015) referans?ndaki bilimsel makalede veya ilgili PDF dosyas?nda (The original PDF can be downloaded here: cocukluk-yasantilari-olcegi-toad.pdf) yer almaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM